

D18.006188

D18.006188

ZAAKNUMMER: ZK17004283

Voor de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid is door burgemeester en wethouders een concept-Beleid zonneparken in Koggenland opgemaakt met een procedure voorstel. Dit beleid wordt uiteindelijk aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden.

Waarom is een beleid voor zonneparken nodig?

Argumenten:

1. Om de doelstelling van het Duurzaamheidsbeleid te behalen is realisering van zonneparken noodzakelijk en moet dit planologisch mogelijk worden gemaakt;
2. A. Beleid zonneparken is nodig om wildgroei te voorkomen, sturing te geven aan ontwikkelingen die zich voordoen en initiatiefnemers duidelijkheid te bieden of hun initiatief kansrijk is;
B. De impact maakt het wenselijk dat het beleid door de gemeenteraad wordt vastgesteld;
3. Met de genoemde ontwikkelingsmogelijkheden wordt de toepassing van duurzame energie vergroot. De locaties sluiten goed aan op bestaand gebied, kunnen landschappelijk worden ingepast en bieden een logische basis voor burgerparticipatie;
4. Door de voorgestelde procedure wordt ruimte geboden voor benodigde inbreng van inwoners en bedrijven en andere belanghebbenden.

Duurzaamheidsbeleid

De gemeenteraad heeft ten opzichte van 2010 voor 2020 de volgende ambities vastgesteld:

- 24% van de energie wordt duurzaam opgewekt;
- CO₂-reductie van tenminste 17% ten opzichte van 1990;
- Energiebesparing van 2,5% per jaar en op termijn de realisatie van energieneutrale wijken.

De notitie van juni 2017 Voortgang klimaatbeleid gemeente Koggenland geeft aan dat eind 2015 de volgende resultaten zijn behaald:

- 8,9% energie wordt duurzaam opgewekt
(De groengasinstallatie in Hensbroek is niet meegenomen omdat de biomassa voornamelijk van buiten de gemeente komt.)
- 2,6 % CO₂ reductie ten opzichte van 2010 door hernieuwbare energiebronnen zoals biobrandstof, energie uit afvalstromen. . Dit komt neer op 4.800 ton reductie
(Pas vanaf 2010 zijn er complete gegevens die conform de klimaatmonitor worden verzameld en daarom is 2009 als basisjaar in de rapportage losgelaten)
- Energiebesparing. Diverse projecten waardoor een CO₂ reductie is bereikt van 470 ton.

Het is duidelijk dat de duurzame energie-opwekking moet worden uitgebreid om de gewenste 24% te halen. De realisering van zonneparken draagt daartoe bij.

Hoeveel levert een zonnepark op?

De berekening van het zonnepark Oudendijk gaat uit van 0,8MW per ha en dat is genoeg voor 212 huishoudens per jaar.

De technische ontwikkelingen gaan snel. Bij een opbrengst van 1,0 MW per ha kunnen er 265 huishoudens van stroom worden voorzien. Bij 1,2 MW zijn dit 318 huishoudens.

Opmerking [W1]: Wat is precies een zonnepark? Welke criteria omvat de definitie? Opzet? Omvang? Positionering? Eigendom? Iets anders?

Opmerking [W2]: Is dat zo? Er zijn ook vele andere manieren om zonne-energie toe te passen. Bron?

Opmerking [W3]: Iedereen moet dus weten waar hij aan toe is. Prima, helder doel.

Opmerking [W4]: Welke locaties? Is in dit beleid al uitgegaan van enkele plaatsen die geschikt zouden zijn? Hoe waardenvrij is dit beleid als het 'om de locaties heen' wordt geformuleerd?

Opmerking [W5]: Bestaand gebied? Elk gebied is 'bestaand gebied'. Dus elke locatie is geschikt?

Opmerking [W6]: 2010? De ambities in de vorige alinea noemen als referentiejaar 1990. Dit maakt toetsing heel lastig.

Opmerking [W7]: Eenheden zijn onvergelykbaar: resultaten in 'ton' t.o.v. '%' bij de ambities.

Opmerking [W8]: Is dat zo? Hoe groot is de bijdrage van zonneparken aan de duurzame energie-opwekking? Dat is onmeetbaar in dit beleid. Bovendien zijn zonneparken niet de enige vorm van zonne-energie.

Opmerking [W9]: Hier wordt rendement berekend in 'huishoudens' en 'megawatt'. Dat zijn heel andere eenheden dan het percentage duurzame opwekking, CO₂-reductie en energiebesparing in tonnen of procenten. Zo kan nooit worden vastgesteld of de ambities gehaald worden. Dit beleid is niet toetsbaar.

Zonneparken leveren daarmee een **wezenlijke** bijdrage aan de opwekking van duurzame energie.

Ontwikkelingen zonneparken maakt beleid noodzakelijk

Zonneparken kunnen zowel door de gemeente als op **particuliere** initiatief worden aangelegd.

Veel bedrijven begeven zich op de markt voor de realisering van deze vorm van duurzame energie en dienen daarvoor aanvragen in bij gemeenten waaronder de onze.

Voor de aanleg van zonneparken (het opwekken van zonne-energie op velden) is nog geen beleid vastgesteld.

Dit betekent dat elke aanvraag op zichzelf beoordeeld moet worden zonder dat getoetst kan worden aan een gemeentelijke visie op dit punt.

Dat is onwenselijk voor initiatiefnemers die willen weten of een plan kan van slagen heeft. Ook is beleid wenselijk om wildgroei te voorkomen.

Daarom vindt ons college het noodzakelijk om een **beleid voor zonneparken in Koggenland** op te stellen.

Betrokkenen

Bij de realisering van zonneparken zijn initiatiefnemers betrokken. Dit kunnen bedrijven, coöperaties of particulieren zijn. Zonneparken kunnen effecten hebben voor omwonenden, , bedrijven en organisaties.

In het proces is daarom hun inbreng nodig op het beleid. Het proces voorziet daarin door inspraak op het concept-beleid.

Ter illustratie van de ontwikkelingen binnen Koggenland

Naast het concrete plan voor een zonnepark bij Oudendijk, een toekomstige **concrete** aanvraag voor een zonnepark langs de Jaagweg (Distriportlocatie), een locatie bij Tuindersweijde, is er nu ook een principe-verzoek ontvangen voor een zonneweide achter Dorpsstraat 44 in Obdam van bijna 2ha. Daarnaast is Rijkswaterstaat bezig met beleidsontwikkeling voor energie-opwekking langs snelwegen waaronder de A7.

In deze Memo hebben wij een concept-beleid omschreven met de onderbouwing daarvan.

Wij hebben er **bewust** voor gekozen om dit concept-beleid c..q. de kaders niet verder te **verfijnen**. Uit de inspraak en de beoordeling door de gemeenteraad blijkt dit een voldoende kader is of dat gemeenteraad een verdere uitwerking noodzakelijk vindt.

Concept-beleid.

Waar willen we zonneparken **toestaan ?**

1. Aansluiten bij aanwezige groepsopstelling van windmolens Oudendijk en Lijsbeth Tijsweg

Omdat:

- de stroomvoorzieningen om de opbrengst te transporteren daar aanwezig zijn;
- deze locatie al landschappelijk is gekenmerkt als energie-**productiegebied** door de opvallende windmolens;
- het zonnepark daardoor **eenvoudiger** landschappelijk ingebed kan worden.

2. Aansluitend op een te ontwikkelen woonwijk per kern;

Omdat:

- de duurzame energie **kan** bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van de woonwijk;
- het zonnepark , tezamen met de nieuw te ontwikkelen woonwijk, landschappelijk kan worden ingepast;
- draagvlak en betrokkenheid van de bewoners van de nieuwe wijk kan worden vergroot (bewonersparticipatie);

Opmerking [W10]: Hoezo, wezenlijk? Waarop is deze kwalificatie gebaseerd? Die conclusie 'wezenlijke bijdrage' is niet te trekken op grond van de voorgaande gegevens omdat verschillende grootheden gehanteerd worden.

Opmerking [W11]: Typefout

Opmerking [W12]: Wat is het verband met het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid rond zonne-energie? Er zijn veel meer toepassingen van zonne-energie dan alleen losstaande opstellingen. En de energetische potentie van zonneparken is vrij gering t.o.v. andere toepassingen van zonne-energie (Nota Perspectief voor Zon in Noord-Holland, p. 6)

Opmerking [W13]: In deze alinea staat vrijwel hetzelfde als in de eerste alinea van dit beleidsplan. Waarom?

Opmerking [W14]: Interne tegenspraak: een aanvraag is ofwel concreet, ofwel toekomstig. Allebei tegelijk kan niet.

Opmerking [W15]: Hoezo, bewust gekozen? Wat was het argument?

Opmerking [W16]: Waarom is het beleid niet verder verfijnd? Alleen concreet, helder en eenduidig beleid kan initiatiefnemers zicht geven op de kans van slagen van een plan. En dat is juist de doelstelling van dit beleidsstuk. Globaal beleid biedt voor niemand houvast.

Opmerking [W17]: Koppelteken en punt onjuist

Opmerking [W18]: Waarop is dit beleid gebaseerd? Hoe is aangesloten bij provinciaal of rijksbeleid? Waar is gedegen onderzoek naar impact en rendement toegepast? Of is het meer natte-vinger-losse-pols-beleid?

Opmerking [W19]: Is 'energie-productiegebied' een bestaande bestemming?

Opmerking [W20]: Hoezo, 'eenvoudiger'? Waarom? Waar blijkt dat uit? Bron?

Opmerking [W21]: Hoezo, 'kan'? Is het wenselijk? Noodzakelijk? Verplicht? Criterium is vaag, dit geeft geen houvast.

-de oppervlakte en opbrengst kan aansluiten op de energiebehoefte op de wijk.

3 Eén zonnepark per kern waarbij de oppervlakte aansluit op de energiebehoefte, aard en schaal van deze kern als er bij deze kern geen nieuwe woonwijk wordt ontwikkeld (beleid in Heerenveen)

Omdat:

- hiermee ook zonneparken mogelijk zijn in kernen waar geen nieuwe woonwijken zijn gepland;
- hiermee duurzame energie wordt bevorderd;
- door de koppeling aan de woonwijk per kern en niet aan het lint wildgroei wordt voorkomen;
- bewonersparticipatie door de bewoners van de kern het draagvlak vergroot

Waar willen we geen zonneparken toestaan ?

a. Bij bedrijfsterreinen.

De bedrijfsbebouwing zelf biedt genoeg ruimte om zonne-energieopwekking te realiseren.

Een zonneweide aansluitend op het bedrijventerrein kan juist de toepassing op de daken ontmoedigen.

Aan de andere kant kent een zonnepark weer een industriële uitstraling. Dat is passend bij een bedrijventerrein.

b. Buiten en aansluitend op de agrarische bouwvakken

Ook hier geldt dat de bedrijfsbebouwing zelf mogelijkheden biedt. Ook kunnen binnen het bouwvak zelf zonnepanelen op de grond worden aangelegd. Dit mag niet tot gevolg hebben dat daarna voor bedrijfsbebouwing uitbreiding van het bouwvak wordt gevraagd omdat het bouwvak zelf al vol is. Dan moeten de zonnepanelen verplaatst worden naar het dak van de te realiseren bedrijfsbebouwing.

De zonnepanelen binnen het bouwblok dienen om aan de eigen energiebehoefte te voldoen. Dit is zo al vastgelegd in het bestemmingsplan Landelijk Gebied Koggenland.

c. In het landelijk gebied buiten de genoemde mogelijkheden onder 1,2 en 3.

Dit is onwenselijk. De ruimtelijke impact van een zonnepark in het open landschap kan groot zijn. Bovendien gaan agrarische bedrijfsgronden verloren.

Waar kunnen we nog geen standpunt over innemen?

Nog onduidelijke ontwikkeling langs de A7

Rijkswaterstaat gaat op dit ogenblik na waar zonnepanelen kunnen worden geplaatst langs de snelwegen. Dit wordt verder uitgewerkt. Als ook op het grondgebied van Koggenland mogelijkheden worden gezien moeten die uiteraard door de gemeente worden beoordeeld.

Maar in principe leent zich deze al in het landschap opvallende infrastructuur zich daarvoor, vooral bij de ruimten bij op- en afritten en parkeerplaatsen. Maar het is nog te onduidelijk om het nu al als wel of niet wenselijke toepassing te zien.

Het gaat om tijdelijke locaties

De voorkeur geniet een tijdelijke locatie omdat:

1. Opnieuw kan worden beoordeeld of op deze locatie nog energiewinning nodig en wenselijk is;
2. zo ja, kan het ruimtebeslag op basis van de dan aanwezige technieken worden geboden.
3. zo nee, dan kan de grond weer overeenkomstig, de veelal agrarische bestemming worden gebruikt.

Blad

3 van 5

Opmerking [W22]: Kromme zin

Opmerking [W23]: Wat doen we als de opbrengst veel groter of veel kleiner is dan de energiebehoefte van de wijk? Mag dat dan? Of niet?

Opmerking [W24]: Wat wordt verstaan onder 'aard en schaal van de kern'? Wat betekent dat voor de afweging van wat wel en niet mag? Vaag.

Opmerking [W25]: Impliciet argument is: een zonnepark mag niet grenzen aan het lint. Klopt dat?

Opmerking [W26]: Bewonersparticipatie is niet als voorwaarde opgenomen in het beleid. Het kan, maar moet het ook?

Opmerking [W27]: Interne tegenspraak. Niet toestaan omdat er voldoende ruimte is op de daken van bedrijfsgebouwen. Of: wel toestaan vanwege de industriële uitstraling. Is het de bedoeling alle opties open te houden, zodat alles in de bestuurlijke afwegingsruimte valt? In de praktijk betekent dit dat alles mag. Maar doel van het beleid is juist houvast voor initiatiefnemers te bieden.

Opmerking [W28]: De impact kan groot zijn? Hoe groot? Hoe meten we dat? Bronnen? Waarom zou de impact van een zonnepark groter of kleiner zijn als het wel of niet in het landelijk gebied ligt? Onderbouwing ontbreekt.

Opmerking [W29]: De impliciete aanname is dat we niet willen dat agrarische bedrijfsgronden verloren gaan. Hoe hard is dat argument in de afweging?

Opmerking [W30]: Inderdaad. Maar waarop gaat de gemeente dat beoordelen? Ook dit conceptbeleid geeft geen houvast om te beoordelen of een zonnepark langs de A7 toegestaan wordt. Er ontbreken criteria over omvang, impact, inpassing, rendement, etc. Op basis van dit beleid is vrijwel alles toegestaan. Wat wil Koggenland wel of niet langs de A7?

Opmerking [W31]: De voorkeur? Dus niet altijd? Wanneer wel en wanneer niet?

Opmerking [W32]: De Provinciale Verordening staat buiten BBG alleen tijdelijke opstellingen toe. Waarom is dat niet verwerkt in dit beleid?

Opmerking [W33]: Wat staat hier? Ruimtebeslag op basis van aanwezige technieken (aan)bieden? Wat is dat?

Opmerking [W34]: Kennelijk gaan we ervan uit dat zonneparken veelal op agrarische grond worden geplaatst. Maar dat wilden we toch niet? Zie hiervoor bij 'niet toestaan' onder c. Intern strijdig. Bovendien ligt agrarische grond altijd buiten BBG en zal daar altijd alleen een tijdelijke opstelling mogelijk zijn (zie PRV).

De mogelijkheid bestaat om voor de locaties een tijdelijke invulling te formaliseren in de vorm van een Omgevingsvergunning met instandhoudingstermijn. De termijn is gekoppeld aan de investeringstermijn en bedraagt momenteel maximaal 25 jaar. Dit sluit naadloos aan op het provinciaal beleid zoals vastgelegd in de Provinciale ruimtelijke verordening.

Het alternatief is om de locaties als energie-opwekkingsgebied, **permanent** te bestemmen. Dit geeft zekerheid dat deze locatie in de toekomst ook kan worden benut voor nieuwe technieken van opwekking van zonne-energie.

Welke belangen en ontwikkelingen spelen een rol ?

1. grondgebruik, veelal agrarisch, dat door een zonnepark niet meer mogelijk is;
2. landschappelijke inpassing;
3. bevorderen duurzame energiewinning;
4. bevorderen duurzame wijkontwikkelingen (gasloos en duurzame energiewinning)
5. de door de gemeenteraad onderschreven Pact van Westfriesland, Regionale Structuurschets, Holland Boven Amsterdam die allemaal de energietransitie als belangrijke ontwikkeling onderschrijven;
6. provinciaal beleid staat zonneweiden bij Bestaand Stedelijk Gebied toe.
7. participatie van de inwoners bij de ontwikkeling van de zonneparken.

1. Verlies agrarische functie voor een groot aantal jaren

De zonneparken komen veelal te liggen op gronden die tot dan agrarisch werden gebruikt. Dit betekent niet dat daarom geen medewerking kan worden verleend. Bij parken met een oppervlakte van 20 ha of meer met een Landbouw Effectenrapportage worden gemaakt. Hieruit moet dan blijken wat het effect is op de agrarische structuur. Voor een kleiner ruimtebeslag verlangt de provincie dat in de toelichting op het plan voor het zonnepark hier aandacht aan wordt gegeven. Ook dan is een onderzoek noodzakelijk.

2. Landschappelijke inpassing

De wijze waarop de parken in het landschap moeten worden ingepast kan per locatie verschillen. Dat zal bij concrete plannen worden uitgewerkt.

3/4/5. Bevorderen duurzame energiewinning

De noodzaak om duurzame energiewinning te realiseren is door de gemeenteraad al nadrukkelijk onderschreven.

6. Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is een kader waar rekening gehouden moet worden. Vandaar het vereiste om aan te sluiten op het bestaand stedelijk gebied waarbij minimaal een buffer van 50 meter nodig is..

7. Participatie van de inwoners

Het is noodzakelijk dat onze inwoners kunnen participeren in de te realiseren onneparken. Dit vergroot het draagvlak voor de vereiste ontwikkeling van duurzame energieproductie. Dit kan bijvoorbeeld via een energiecoöperatie of mede-eigenaar worden van een deel van het park c.q. enkele zonnepanelen. Dit moet per locatie uitgewerkt worden. Door participatie kunnen omwonenden niet alleen de lasten maar ook de lusten ervaren.

Opmerking [W35]: Permanent kan dus ook? Wanneer dan? Onder welke condities of voorwaarden? Onduidelijk, geen houvast.

Opmerking [W36]: Dat is toch vrijwel altijd in 'landelijk gebied'. En dat wilden we toch niet? Zie hiervoor bij 'niet toestaan' onder c. Intern strijdig.

Opmerking [W37]: Waarom deze grens van 20 ha? Onderzoek? Bron?

Opmerking [W38]: Met? Of wordt 'moet' bedoeld?

Opmerking [W39]: Moet zijn: Landbouw Effect Rapportage

Opmerking [W40]: Waar moet dat LER-onderzoek zich op richten? Impact? Rendement? Inpassing? Vergelijking CO2-reductie tussen gras en zonnepark? ...?

Opmerking [W41]: Wat is 'effect op de agrarische structuur'? Als criteria voor onderzoek ontbreken in het beleid, is er geen houvast bij de toetsing. Dan is alles 'goed' en heeft een LER geen zin.

Opmerking [W42]: Waarom hier plotseling 'de provincie'? Wil de gemeente dat niet? Of sluiten we hier wat opportunistisch aan bij het provinciaal beleid?

Opmerking [W43]: Loze kwalificaties. Wat verstaan we onder 'aandacht'? Hoeveel? Waaraan? En 'onderzoek is noodzakelijk' – welk onderzoek, waarnaar, hoeveel, etc.?

Opmerking [W44]: Tsja. Het kan. Dus hoeft het niet? Doen we het nu wel of niet?

Opmerking [W45]: Maar dit beleid geeft geen houvast voor de bevordering van duurzame energiewinning. Je weet niet hoeveel het bijdraagt, wat de beste manier is, hoe je het moet onderzoeken of waar je op beoordeelt. Of en hoeveel dit beleid bijdraagt aan de doelstellingen en ambities is volledig onduidelijk.

Opmerking [W46]: Kromme zin

Opmerking [W47]: De provincie heeft uitgewerkt evidence-based 'bouwstenen'-beleid voor zonne-energie. Daarvan is vrijwel niets terug te vinden in dit beleidsstuk. Het is er zelfs strijdig mee. Waarom deze grote gemiste kans?

Opmerking [W48]: Noodzakelijk? Dat staat nog nergens in het beleid.

Opmerking [W49]: Wat zijn 'onneparken'?

Opmerking [W50]: Hoe meten we dat draagvlak? Een paar voorstanders of initiatiefnemers consulteren, is dat voldoende? En wat doen we als er weinig (hoeveel dan precies?) draagvlak zou zijn?

Proces en planning

20 februari	Vaststelling concept beleid door college
28 februari	Concept wordt bekend gemaakt in de nieuwsbrief aan de raad
18 maart	Publicatie in Koggennieuws en op de website dat het concept-beleid 6 weken ter inzage ligt. Iedereen kan reageren per brief, per e-mail of op het forum op de gemeentelijke website.
19 mrt – 29 april	Concept-beleid ligt 6 weken ter inzage. In deze periode kan door iedereen reacties worden ingediend. Er vindt gezamenlijk overleg plaats met LTO, Hoogheemraadschap en Welstandscommissie over het concept-beleid.
15 mei	College stelt reactie op inspraak vast
18 juni	In het Gesprek hoort de gemeenteraad de indieners van de reactie en het college
16 juli	Vaststelling van het beleid door de gemeenteraad

Opmerking [W51]: Wat is een forum?

Opmerking [W52]: Werkwoordfout. Dit document bevat zoveel taal-, spel- en typefouten dat je je afvraagt of het wel gelezen is door iemand anders dan de auteur op het gemeentehuis.

Tenslotte

Voor een goed beeld van de toepassingen en ontwikkelingen van de grondgebonden Zonneparken heeft het **rijk** een verkenning gedaan naar de **afwegingskaders**. Deze zijn te vinden op de site van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland via onderstaande **link**.

[https://www.rvo.nl/sites/default/files/2016/09/Grondgebonden%20Zonneparken%20 - %20Verkenning%20afwegingskadersmetbijlagen.pdf](https://www.rvo.nl/sites/default/files/2016/09/Grondgebonden%20Zonneparken%20-%20Verkenning%20afwegingskadersmetbijlagen.pdf)

Opmerking [W53]: Wat is de status van de informatie onder dit kopje? Maakt het deel uit van het beleid? Of is het slechts een losse verwijzing?

Opmerking [W54]: 'zonneparken' hoeft niet met een hoofdletter, maar 'Rijk' natuurlijk wel.

Opmerking [W55]: Waarom zijn deze afwegingskaders niet geïntegreerd in dit gemeentelijk conceptbeleid? In dit document staat informatie over o.a.:
- impact op de omgeving (parken van 0,5 ha worden al als 'grootschalig' ervaren)
- schaduw (rendement neemt sterk af als panelen deels in de schaduw liggen – wat betekent dat voor plaatsing naast windmolens?)
-- rendement (nog vrij beperkt).

Opmerking [W56]: Waarom staat hier geen link naar het provinciaal beleid (PRV, Nota Perspectief voor Zon in NH, Uitvoeringsregeling)? Daar moet dit beleid immers bij aansluiten.

De Goorn, 20 februari 2018
Burgemeester en wethouders van Koggenland